

מומחים: מערך הטיפול בפסולת המיטבי והכלכלי ביותר הוא הפרדה של זרם הפסולת בין רטוב ליבש

זאת, כשהזרם הרטוב ישמש לייצור דשן אורגני נקי ו/או ליצור אנרגיה בתהליך ביו-טכנולוגי, ואילו האריזות יושבו בתהליכי מיחזור או הפקת אנרגיה - כיום, מעל 80% מהפסולת מגיע לאתרי הטמנה, תוך זיהום הסביבה

שירה חורש

9/2/2009

]

בסדנת מומחים לטיפול בפסולת עירונית, שהתקיימה ביוזמת מוסד נאמן בשיתוף עם מרכז השלטון המקומי, עמותת אדם טבע ודין והמשרד להגנת הסביבה, הועלתה יוזמה לפתרון מעשי למיחזור והשבה של פסולות, לאור כמויות הפסולת המוטמנת והסכנות שבכך.

לדברי דני ברויטמן מאוניברסיטת חיפה, שערך ניתוח כלכלי של הפסולת בישראל, מערך הטיפול בפסולת המיטבי והכלכלי ביותר הוא הפרדת הפסולת במקור לזרם רטוב ולזרם יבש, בעיקר ברשויות המקומיות שמהוות 81% מהאוכלוסייה.

זאת, כשהזרם הרטוב ישמש לייצור דשן אורגני נקי ו/או ליצור אנרגיה בתהליך ביו-טכנולוגי, ואילו האריזות יושבו בתהליכי מיחזור או הפקת אנרגיה.

עפ"י המחקר, העלות הכוללת של המערך המוצע לטיפול בפסולת עומד על 1.2 מיליארד שקל לשנה, כאשר 56% מהפסולת ממוחזרים, לעומת המצב הבלתי יעיל כיום, בו פחות מ-20% מהפסולת ממוחזרים, באותה עלות. כלומר, 80% מהפסולת מגיעים לאתרי הטמנה תוך זיהום הסביבה ובזבוז משאבי הטבע.

הסדנה התקיימה בעקבות דו"ח סדרי עדיפות לאומית לאיכות הסביבה בנושא הטיפול בפסולת המוצקה בישראל, של מוסד שמואל נאמן, שהצביע על כשלים חמורים בסוגיה, על מנת לגבש המלצות למדיניות מומלצת לטיפול בפסולת, שכן כיום בישראל לא קיימת מדיניות אחידה ועקבית בנושא.

לדברי ד"ר אופירה אילון: "כמחצית מהפסולת בישראל היא פסולת אורגנית, ועוד כ-25-30% מהמשקל מהוות האריזות. מיקוד תשומת הלב לשני מרכיבים אלה יאפשר להטמין רק רבע מהפסולת. באירופה קיימת תקינה, לפיה התעשייה, האחראית לייצור האריזות, היא האחראית גם לסילוקן".

התאחדות התעשיינים בישראל פועלת בימים אלה לקידום המהלך, מתוך כוונה שהתעשייה, השלטון המקומי והציבור ישתפו פעולה ויקדמו את הטיפול הנכון בפסולת בישראל. בסדנה נאמר כי המימוש בשטח של הצעת ההתאחדות כבר עכשיו חשוב ביותר, על מנת שבהמשך, ובתיאום עם המשרד להגנת הסביבה, יחוקק חוק אריזות, בדומה לחקיקה האירופית, שאכן יכול לעבוד בשטח.

לדברי נחמה רונן, יו"ר תאגיד המיחזור אל"ה: "ניתן לנצל את הניסיון שרכש תאגיד המיחזור בהפעלת חוק הפיקדון, וליישמו במערך רחב הרבה יותר הכולל את איסוף כל האריזות".

בסיכום אמר פרופ' יורם אבנימלך: "פרויקט זה יהיה צעד משמעותי לפתרון בעיית האשפה, אשר מעביר את הפתרון לבעיית הפסולת לפסים מעשיים. הרשויות המקומיות, שישתתפו בפרויקט, יוכלו לייעל את

מערך האיסוף והטיפול בפסולת, וע"י כך ישתחררו מתשלום היטל ההטמנה לשיעור שמגיע לשיעור של 50 שקל לטון. כמו כן, עשוי פרויקט זה לאפשר העסקה יצרנית של אלפי עובדים ולסייע במאבק במשבר הכלכלי".

המשרד להגנת הסביבה יתבקש להוציא תקנים ושיעורי מיחזור נדרשים, להקצות לנושא תקציבים מתוך הכספים שנצברו בקרן היטל ההטמנה וכן לסייע בקיצור תהליכים ביורוקרטים, כדי לאפשר קידום מהיר של הפרויקט. ביצוע הפרויקט המוצע משתלב ביוזמה לחקיקת חוק האריזות.